

ben, művelődési egyesületekben és máshol, ahol léteznek és tevékenykednek.

Nem tudom, hogy ez mennyire jó elképzelés, de én ezzel a javaslattal próbáltam hozzájárulni ehhez a dologhoz. Nem vagyok egyetlen pártnak sem a tagja, valószínűleg nem is leszek.

Köszönöm szépen!

Szloboda János hozzászólása

Hölgyeim és Uraim! Laikus létemre kicsit kellemetlen vitába szállnom egy olyan szakképzett él-jogással, mint amilyen ifjabb Korhecz Tamás, aki egyébként is tartományi kisebbségügyi titkár. Mégis kénytelen vagyok ezt megtenni azzal a kijelentésével kapcsolatban, hogy hát van, aki ezt a bizonyos kisebbségvédelmi törvényt szereti, van, aki utálja. Én egyébként az utóbbiak közé tartozom, de hát mivel már meghozták az erre illetékes szervek, ezen már változtatni nem lehet. Így kell elfogadnunk, így kell szeretnünk, ahogy van.

Engedjék meg, hogy ezzel kapcsolatban egy történelmi anekdotát mondjak el, elnézést azoktól, akik már ismerik. Annak idején a Szovjetunióban, amikor a sztálini törvénytelenések nagyban folytak, halálra szánt, bátor jogászok megpróbálták mégis a Generalisszimusnak a figyelmét fölhívni arra, hogy hát ezek a dolgok, ezek az atrocitások, törvénytelenések, ezek nincsenek összhangban a szovjet alkotmánnyal. Mire Sztálin elvtárs azt felelte, hogy elvtársak, mi hoztuk meg az

alkotmányt? Ugye, mi? Hát akkor azt meg is változtat-
hatjuk.

Természetesen, amennyiben mi hoztuk ezt meg,
mint nép, bár én hiányoltam a közvitát, de ha volt köz-
vita és én kimaradtam belőle, az az én hibám. Mi hoz-
tuk meg, meg is változtatjuk. Persze nem úgy, ahogy
Josip Visszarionovics elvtárs gondolta, visszamenőleg,
hanem majd menet közben. De egyébként azt hiszem,
hogy ezt a titkár úr is mondta, hogy ezen majd még
lehet finomítani, lehet változtatni, ami biztató dolog,
mindenesetre. A puding próbája, hogy megeszik, majd
valahogy mi is megpróbáljuk megenni ezt a törvényt.

Egyébként a törvény ellen a legnagyobb kifogásom,
hogy büntető intézkedések nincsenek benne, dehát ezt
megszoktuk, a titói kisebbségi törvényeknél sem voltak
szankciók, büntető intézkedések előlátva, ezért, aki úgy
gondolta, jónak látta, az megtartotta, aki nem, az meg-
szegte.

A kisebbségügyi törvényekkel kapcsolatban egy
fontos dolgot látok. Ugye, ahogy Montecuccoli híres
hadvezér mondta, hogy a háborúhoz három dolog kell:
pénz, pénz és pénz. Én azt hiszem, hogy a jogérvénye-
sítéshez is, különösen a nemzetiségi vagy kisebbségi
jogok érvényesítéséhez is pénz kell. Attól félek, hogy
ami a finanszírozást illeti, a kisebbség megint csak a
többség jóakarátára lesz utalva, amennyit majd a szö-
vetségi, köztársasági, tartományi parlamentben a szerb
többség jónak lát, annyi pénzt fogunk kapni jogaink
érvényesítésére.

Én azt hiszem, hogy ebből a törvényből az hiányzik,
hogy garantáljanak egy bizonyos részarányt, nemcsak a

magyarokra gondolok, hanem a lakosság összetételére a tartomány, köztársaság, szövetség szintjén. Legyen a minimum, annál többet szabad adni, de kevesebbet ne legyen szabad.

A kisebbségi önkormányzatokról annyit szeretnék mondani, hogy mivel pártjaink nagy része, nagyobbik része, mondjuk így, kihátrált a hármass autonómiából, végül is maradt ez a bizonyos kulturális autonómia, én ezt nem lekicsinyelni akarom, mert ha ez megvalósulna, érvényesülne, ez bizony nagyon nagy dolog lenne, de azért legalább elvben nem lenne szabad földadni az autonómiának a másik két formáját. Tehát a területi és a helyi autonómiát sem. Ez kizárólag attól függ, hogy mennyiben fog érvényesülni az országban a közvetlen demokrácia...

Még egy témám lenne, ez pedig a kulturális minimum kérdése. Sajnos a jugoszláviai magyarság is afelé csúszik, hogy kis létszámú nemzeti közösség legyen. A kis létszámú nemzeti közösségek számára biztosítani kell a művelődés, az oktatás, a tájékoztatás és a nyelvhasználat szempontjából egy kulturális minimumot. Törvényileg ki kellene mondani, hogy egy háromszáz- ezres, vagy egy harmincezres létszámú kisközösségnek mi jár. Napilap-e, hetilap-e, kalendárium-e egyszer évenként, ami a tájékoztatást illeti? Általános iskola, középiskola? Milyen középiskola vagy egyetemi kar nagyobb közösségek esetében? Mi az, amit az állam garantálna a kisebbségnek? Persze, mi azt szeretnénk, hogy minél szélesebb körű jogokhoz jussunk ilyen módon is. Az állam az majd megmondja, hogy mennyi pénze van, de részarányosan juttasson. Magyarán szól-

va, amit a magyarság, vagy a szlovákok, vagy bárki befizet az államkasszába, azt részarányosan vissza is kapja. Itt viszont egy pozitív diszkriminációra van szükség. Garantálni kell a kisebbségi identitás szempontjából kulcsfontosságú területeken (kultúra, oktatás, tájékoztatás) azt, hogy a kisebbségek létszámukon és anyagi erejükön felül is részesedjenek bizonyos minimális javakból.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak!